

Warszawa, dnia 31 .07.2008 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 1.08.08.

nr 4667, podpis *Borusewicz*

Maciej Nowicki

KZGW-DINna -070/4/2008

K. Mann
SEKRETARIA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 4.08.08. zał.
nr 5487 podpis *Mann*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na przekazane przez Ministra Skarbu Państwa, według właściwości, oświadczenie senatora Stanisława Koguta, w sprawie barier rozwoju małej energetyki wodnej, wygłoszone podczas 14 posiedzenia Senatu RP w dniu 26 czerwca 2008 r., uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Realizacji przedsięwzięć w zakresie energetyki wodnej, z uwagi na oddziaływanie na środowisko wodne, choć stanowią one alternatywę dla energetyki opartej na wykorzystaniu surowców kopalnych, zanieczyszczającej środowisko, towarzyszą niewątpliwie pewne utrudnienia wynikające z obowiązujących przepisów prawa, a także z częstych sprzeciwów środowisk ekologicznych. Inwestycje w przedmiotowym zakresie muszą być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony zasobów środowiska, które determinują zarówno kwestie lokalizacji samego przedsięwzięcia, jak również warunki jego wykonania oraz eksploatacji. Dlatego też planowanie inwestycji w zakresie energetyki wodnej powinno być poprzedzone, w każdym przypadku, oceną możliwości jej realizacji w kontekście obowiązujących przepisów środowiskowych oraz możliwego do wykorzystania w danej lokalizacji i przy zastosowaniu konkretnych rozwiązań technicznych, potencjału hydroenergetycznego ciekłu.

Resort środowiska, w ramach ustawowych zadań, związanych zarówno z utrzymaniem wód jak i ochroną przeciwpowodziową, realizuje inwestycje, które stwarzają odpowiednie warunki sprzyjające lokalizacji elektrowni wodnych. Obecnie realizowane są dwa duże przedsięwzięcia inwestycyjne - budowa zbiornika wodnego „Świnna Poręba” na Skawie oraz budowa stopnia wodnego „Malczyce” na Odrze, w ramach których wykonane zostaną elektrownie wodne. Przedsięwzięcia te realizowane są ze środków krajowych (budżet Państwa i środki NFOŚiGW).

Budowa samej elektrowni wodnej nie jest tak kosztowna jak budowa obiektu, który stwarza odpowiednie warunki do wykorzystania potencjału hydroenergetycznego (obiekty piętrzące w postaci stopni wodnych, zapór zbiorników wodnych, itp.). Koszty te oszacować można na ok. 7 - 15 % wartości całej inwestycji (w zależności od zainstalowanej mocy). Przy takiej dysproporcji kosztów, zważywszy na duże możliwości generowania przychodów ze sprzedaży wytworzonej energii (w tym szybki zwrot nakładów), zasadnym jest, aby obiekty elektrowni wodnych pozostawały w administracji zarządcy wód. Dodatkowo, wygenerowany ze sprzedaży energii elektrycznej zysk (zgodnie z obowiązującymi obecnie i projektowanymi przepisami o finansach publicznych) może być w części przeznaczony na utrzymanie wód i urządzeń wodnych, pozostających w zarządzie administratora. Przekazanie istniejącego obiektu piętrzącego pod budowę elektrowni wodnej innemu inwestorowi, który nie realizuje obowiązków utrzymania wód, jest zdecydowanie niekorzystne w przypadku dużych inwestycji.

Wielkość potencjalnej partycypacji w utrzymaniu wód, w przypadku przekazania obiektu piętrzącego lub jego części w użytkowanie podmiotom zainteresowanym budową elektrowni wodnej, nie jest porównywalna z środkami, jakie byłyby przeznaczane na ten cel, w przypadku, gdy zarządzającym elektrownią wodną jest właściciel wody. Powyższe odnosi się również do partycypacji w kosztach utrzymania samego obiektu piętrzącego – nakłady poniesione przez zarządcę cieku na stworzenie odpowiednich warunków do wykorzystania energetycznego wód, poprzez budowę obiektów piętrzących, są znacząco wyższe od korzyści uzyskiwanych z ewentualnej dzierżawy części obiektu, partycypacji w kosztach jego utrzymania.

Biorąc pod uwagę powyższe, najkorzystniejszym rozwiązaniem jest bezsprzecznie kompleksowa realizacja inwestycji gospodarki wodnej (budowa nowych obiektów – zbiorniki wodne, stopnie wodne itp.), która uwzględnia budowę przez zarządcę wód obiektów energetyki wodnej. Ta zasada stosowana jest w resorcie środowiska, odpowiedzialnym za gospodarowanie wodami.

W przypadku istniejących obiektów piętrzących, które mogą zostać wykorzystane dla celów energetycznych, mając na uwadze zarówno wymogi w zakresie zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych, jak również zagospodarowanie istniejącego potencjału hydroenergetycznego cieków, obiekty są udostępniane inwestorom zewnętrznym, w tym prywatnym.

Podstawowym warunkiem udostępnienia tych obiektów jest uzyskanie przez inwestora stosownych decyzji administracyjnych, które gwarantują efektywne wykorzystanie potencjału wody, minimalizują negatywny wpływ inwestycji na środowisko wodne oraz na stan techniczny cieku i urządzenia wodnego.

Nawiązując do poruszonej kwestii problemów budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba, należy nadmienić, że nie są one spowodowane brakiem środków na realizację przedsięwzięcia, lecz kłopotami związanymi z koniecznością opracowania aktualizacji dokumentacji technicznej na tzw. zadanie III – przebudowa kolei na odcinku Stryszów – Zembrzyce. Obowiązujące przepisy znacznie utrudniły uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji, a co za tym idzie – innych decyzji niezbędnych do wznowienia robót budowlano-montażowych.

Odnosząc się do idei znalezienia partnerów do współfinansowania nowych przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodnej, które stwarzają warunki do energetycznego korzystania z wód, nie wydaje się aby zewnętrznym inwestorzy zainteresowani byli partycypacją w kosztach budowy urządzenia piętrzącego (stopnia wodnego, zbiornika) – z uwagi na ich wysokość. Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń, zainteresowani oni pozostają jedynie budową i eksploatacją urządzeń hydroenergetycznych, które przy niskich stosunkowo nakładach dają duże efekty finansowe. Dlatego też, mając na uwadze interes Skarbu Państwa, niewłaściwym i niegospodarnym byłoby (przy wykazanej dysproporcji nakładów i korzyści) podejmowanie kapitałochłonnych inwestycji umożliwiających energetyczne korzystanie z wód, przy założeniu, że inwestor zewnętrzny będzie inwestował wyłącznie w urządzenia energetyczne, a nie w budowę całego obiektu.

MINISTER ŚRODOWISKA

Maciej Nowicki

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM